

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztáv ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 02 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmertelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

A Kurca vize leeresztéséhez.

I.

A „Mindszent“ hasábjain két cikk jelent meg a legutóbbi időben, mindkettő a Kurca vízének leeresztését tárgyalta. Lapunk 32-ik számának helyi és vegyes hírek rovatában „A szegvári Károlyi-uradalom“ felirattal egy hír közöltetett, melyet a „Csongrádmegye“ egész terjedelmében átvevén, azon megjegyzést teszi, hogy minden provokáció nélkül: nem érti a logikánkat, mert míg a hírek között szükségessé és időszerűnek látjuk a Kurca vízének leeresztését, első cikkünkben kikelünk a főigazgató eljárása ellen.

Hát mi a „Csongrádmegye“ szerkesztőjét tartjuk oly rutinirt ujságirónak, hogy megérthette volna, mikép a 32-ik számban írottak nem egy egyéntől származnak, a „Megtörtént“ vezércikket „több kurcamenti birtokos“ cége alatt írta lapunknak egy nagyrabecsült munkatársa, talán ugyanő írta a „Járási orvosunk figyelmebe“ című előző heti vezércikket is; a hírek rovatában pedig a szerkesztőség az idézett feliratu hírnél e megjegyzést tette: „Figyelemmel kísérendjük az ügyet és alkalmilag visszatérünk e tárgyra.“ Tehát ígeretet tett a szerkesztőség, melyet a következőkben vált be:

A „Járási orvosunk figyelmebe“ ajánlott cikk nézeteit nem osztjuk mindenben, nem pedig azért, mert a Kurca vize ez előtti időkben is e vidéken volt, ezelőtt is leeresztették a belvizeket és mégis mint cikkíró ur mondja: „Mindszentet mindig jó éltető levegő környezte. Az e században dúlt járványokon minden szembeszökő rázkódítás nélkül esett keresztül.“

Kétségbevonhatatlan tény, hogy a Kurca vize — főleg a nyári hőségben — leeresztetvén, sok erjedésnek alávetett anyag felszínre kerül, a levegőt fertőzteti s az a közegésszre veszélyessé válhat. Amde az is kétségen kívüli, hogy a csekély mennyiségű és álló belvizek is posványossá, egészségtelenné teszik a levegőt. Az álló vizek a nap heve által is annyira megfogynak tartós szárazság esetén, hogy a természetes vízmedencék, kisebb tavak kiszáradnak, a levegő ez esetben is megromlik, de a mint a természetnek eme önkényes, gyakran káros működése nem gátolható, ugy nem lehet egy nagy érdekelt-ség közkölttségén óriási áldozat árán emelt zsilipet sem rendeltetésétől elvonni az okon, mert az álló viz melletti levegőt nagyobb mértékben — de rövidebb időre — büzőssé, egészségtelenné változtatja a víz leeresztés.

A Kurca-zsilip rendeltetése az összes belvizek ideje koráni levezettetése, a vizek mostani időszakban történt leeresztése ellen csak akkor szólalhatnánk fel jogosan, ha-hogy a Tisza vizállása már kora tavasszal lehetővé tette volna a leeresztést és az hanyagságból vétetett volna csak most foganatba.

Főlhivandónak véljük a járási orvos

ur figyelmét a kenderáztatási helyek éel-irányos kijelölésére, a kubigödrökből a vizek leeresztésére. Meg vagyunk róla győződve, hogy a kenderáztatás a levegőt hasonlíthatlanul jobban fertőzi, mint a víz lecsapolása, a víz lecsapolása pedig nem hagyna annyi erjedésre alkalmas tárgyat maga után, ha-hogy a kenderáztatás nem tenné tönkre a halak egy részét, másrészt a vizet nem telitene állandóan büzt terjesztő anyaggal.

A kubigödrök ügye az okon is fontos, mert míg a Kurca Mindszenttől ép úgy, mint Szegvártól lehetséges távolban fekszik, a kubigödrök főleg Mindszenten közvetlen a falu alatt vonulnak el a töltés mentén mindenütt és míg a levegőt fertőztetik, halszegény Tiszánk leendő halkészletének sirásói is, de meg nem ritkán felügyelet nélküli gyermekek halálukat is lelik azokban.

A Kurca vízének lecsapolását Szentes város közegésszégügye sürgősen kívánja, mert köztudomásu, hogy Szentes alatt közvetlen vonul el ezen vízmedence, de feltétlen leeresztendő volt a Kurca vize az okon is, mert a Kurca medre közepén csatorna készitendő, úgy hogy a víz lefolyása egyenletes, gyors legyen.

Azt, hogy a szegvári uradalom a Kurca vízének leeresztését az ott levő szerb haszonbérlok és saját érdekéből meggátolta, nem helyeseltük, mert a magánérdek nem lehet irányadó a közérdekekkel és közjóval szemben, az eljárás törvénytelen volt, a vizsgálat folyik, mint hírlik, tegnap meg is nyitották a hid alját. Most is azt mondjuk, figyelemmel kísérendjük ez ügyet, alkalmilag pedig már visszatérünk e tárgyra. Jövő héten meg folytatjuk.

Mindszent község szervezeti szabályrendelete.

(Folytatás.)

24-szer. Az előjáróság és tanács határozata ellen beadott fellebbezések elbírálása, a mennyiben azok a törvényhatóság, vagy annak közegei fellebbezési jogköréhez nem tartoznak.

25-ször. Mindazon ügyek felett való intézkedések, a melyek országos törvények, a kir. kormány, vagy a törvényhatóság érvényben levő szabályrendeletei által a közgyűlés hatáskörébe utalvák, vagy a melyek különös természetű és fontosságuknál fogva, a bíró vagy a tanács által a közgyűlés elé terjesztetnek, vagy a képviselő-testület által bekívántatnak.

26-szor. Szakbizottságok, u. m. a vált-sági, gazdasági, szegény-ügyi bizottságok alakítása. Ezen bizottságokat a képviselő-testület saját kebeléből 3 évre választja.

27-szer. A községi iskolaszék és az egészségügyi bizottság megalakítása, illetve azok választás alá eső tagjainak megválasztása.

28-szor. Számonkérőszék alkotása.

29-szer. A választók névjegyzékének választó-kerületenként összeállítására, választmány kirendelése és az igazoló választ-

mány két tagjának megválasztása s a választókerületek alakítása.

6. §. A közgyűlés mindennemű intézkedései és határozatai ellen a fellebbezési jog az 1886. évi XXII. t.-c. 25. és 113. §§-ai alapján érvényesíthető.

7. §. A közgyűlés rendszerinti elnöke a bíró, akadályoztatása esetén a törvény- vagy másodbíró, esetleg a legidősebb tanácsbeli. Magától értetvén, hogy az 1886. évi XXII. t.-c. 77. és 84. §§-aiban megállapított esetekben a közgyűlés elnöke nem a bíró, hanem a járási főszolgabíró, vagy annak törvénytörvény szerinti helyettese.

8. §. Közgyűlések minden hónap első csütörtökjén tartandók, július és augusztus hónapokat kivéve. Ezen közgyűlések közül a törvényhatósági tavaszi és őszi rendes közgyűléseket megelőzőleg legalább egy hónappal márciusban az összes községi számadások megvizsgálása, szeptember hónapban pedig a jövő évi költségvetés leszen a főtárgy.

Ha maga a közgyűlés vagy tagjainak egy negyede, vagy a tanács, a bíró, jónak látja, rendkívüli közgyűlés annyiszor tartathat, a hányszor a körülmények igénylik, még július és augusztus hónapokat sem véve ki. Halasztást nem tűrő és sürgős intézkedést feltételező ügyekben, valamint a főszolgabíró felhívására, ugy a jegyző kívánságára a bíró a közgyűlést mindenkor összehívni tartozik.

9. §. A bíró mind a rendes, mind a rendkívüli közgyűlés határnapjáról és az azokon fölveendő tárgyakról, a képviselő-testület tagjait a gyűlés előtt legalább 24 órával mindig értesíteni tartozik.

10. §. A közgyűléstől nyert mindennemű megbízásról, vagy képviselők és szakbizottságok, az eredményt illetőleg, a kiküldő közgyűlésnek mindenkor jelentést tenni tartoznak.

C) A közgyűlés tanácskozási rendje.

11. §. A közgyűlést a bíró, vagy annak távollétében helyettese, megnyitja s közvetlenül a közgyűlés megnyitása után megnevezi azon jegyzőt, kinél a szólni kívánók magukat följegyeztethetik. Ezután következik a napirend, mely az előre bejelentett interpellációk és indítványok tárgyalásával veszi kezdetét, a mire következnek a felsőbb hatósági leiratok, a tanácsai és bizottsági előterjesztések azon sorrendben, a mint azok a tárgysorozatban fölveve vannak. A tárgysorozat általánosságban napirendként szolgál, a mitől sem az elnök, sem a közgyűlés el nem térhet.

12. §. Csak oly interpellációk terjeszthetők elő, a melyek a közgyűlést megelőző napon, legalább délutáni 4 óráig a bírónál, mint a közgyűlés elnökénél, bejelentve lettek. E bejelentés akként történik, hogy az interpelláció írásban benyújtatik, vagy pedig annak lényege az elnökségnél e célra nyitva levő könyvbe az interpelláló által bejegyeztetik.

Az interpelláció csak akkor vehető föl, ha az interpelláló jelen van, ellenben

csak megújítás után kerülhet valamely rendszeres közgyűlés elé.

Az interpelláció adatik a tanácsnak vagy az interpellált bizottság elnökének s ez arra a legközelebbi rendes közgyűlésen válaszol, kivéve, ha a bíró vagy az illető bizottság elnöke azonnal kész fölvilágosítással szolgál. A választ, melyre az interpelláló viszonylatot adhat, a közgyűlés vagy tudomásul veszi, vagy pedig az interpelláció a legközelebbi közgyűlés napirendjébe tárgyalás végett felvételik.

13. §. Az interpellációk után az indítványok következnek. A napirendre kitűzött tárgyakkal össze nem függő önálló indítványt, mely a közgyűlést 24 órával megelőzőleg be nem adatott, vagy az elnöknel be nem jelentetett s egyszersmind a jegyzői hivatalnál vagy más alkalmas helyen közszemlére le nem tétetett, — a közgyűlésen tárgyalni nem szabad.

(Folyt. köv.)

Helyi és vegyes hírek.

— **Fölhívás. Ugy helybeli, mint vidéki t. előfizetőinket és az alapító-egyesületi tagokat fölkerjük, sziveskedjenek hátralékaikat lehetőleg azonnal rendezni.**

— **Szeged és Vidéke** című cikkünk folytatása tárgyhalmaz miatt kimaradt.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A Mindszent-szegvár-szentesi műút ügyében rendkívüli közgyűlése volt a képviselő testületnek e hó 10-én. Stammer Sándor királyi tanácsos, alispán ur bizottság kiküldésére szólította föl a képviselőtestületet a pénz beszerzése és egyéb az építéssel összefüggő ügyek megbeszélése végett. Wimmer Károly elnöke mellett Szobotka Gusztáv, Tary Endre képviselők és Tábit Ferenc bíró lettek a legközelebb megtartandó értekezletre kiküldve.

— **Uj kereset forrás.** Igényeink, szükségletünk nagyok, de a jövedelem nem mindig áll arányban kiadásainkkal s az kutfejévé lett már sok bajnak. A világ halad, még pedig gyorsan, a nép mivelődik, fölhasznál már minden lehetőségre. Így az ugynevezett „Tiszavirág“-ot értékesítik legutóbb madarak eledelül. Dr. Hayek Gusztáv cs. kir. kormánytanácsos, a nemzetközi állandó ornithologia titkára, széles körben indított mozgalmat, hogy a Tisza és mellékfolyóin a pár napra „zöldár“ idején roppant mennyiségben megjelenő „kérész“ rovarok összegyűjtessenek, megszáritassanak és madár eledelül felhasználhatóvá tétessenek. Nevezett ur dr. Horváth Géza filozofia vizsgálati biztos kíséretében e hó 10-én a járási szolgabírónál voltak, utbaigazításokat adtak ott, úgy értekeztek az előjárósággal és egyes halászokkal. Szívvel örvendünk, hogy népünknek új jövedelmi forrásra van kilátása.

— **Eljegyzés.** Megyénk köztisztviselőiben álló és szeretett főispánjának fia: Rónay Aladár, a napokban jegyezte el Királyhegyesen Blaskovits Boriska kisasszonyt, Blaskovits István nagybirtokos művelt leányát.

— **Az előjáróság figyelmébe.** Többször volt már okozója tüzeseteknek azon körülmény, hogy a télire való szalma tüzelőt az udvarokba hordják. A hordást már az idén ismét megkezdették. Intézkedni kellene ez ellen, ott van a rakodókert, helyezze el tüzevalóinak nagyobb részét ott mindenki. Különben a rakodókert kicsiny és szűk, a község ögróf irtól vett termelőnek való helyet, mely egyideig alkalmas rakodó helyül szolgálhat. A nádtetőkben elég gyulékony anyagunk van, ha szalmával tele nem tömjük is az udvarokat. Nagy-Károly és Eperjes esete óta mindig remegnünk kell.

— **Hymen.** Kutna Mór szabadkai főrabbi, dr. Wiener Márk helybeli rabbi ipjának, művelt, kedves leányát Rózát e hó 23-án vezeti oltárhoz Goldzieher Izidor pécskai rabbi. Áldást, boldogságot kívánunk az egybekelendő párnak.

— **A szerb tövis.** Ismételve föl hívjuk a hatóságok figyelmét a szerb tövis irtására. A Mindszent-félegyházi, és vásárhelyi uton, de meg bármerre menünk és nézünk, mindenütt buján tenyész és hullajtja magját ez ártalmas növény. A szentesi berki uton egy kis darabon lekaszáltan hever e gyom, a szél azt tetszése szerinti irányban tovahordja.

— **Kinevezések.** Altwer Bernát postamester letette a távirtda kezelői vizsgát, kitűnő sikerrel állotta ki fiatal leánya, Jozefa ugyan e tisztség helyettesi vizsgáját, kinevezéseiket már átvették. Eisrich György helybeli segédlelkészt tábori lelkésszé a VII. hadtest parancsnoksághoz kinevezték. Állását szeptember 1-én elfoglalandja.

— **Kántor választás.** Kistelek csupa választásból áll. A kántor tanítói állásra a napokban Vellkei I. esanyi kántort választották meg, a ki e hó 24-én foglalja el új állását. A csanyiak legnagyobb része Rumbovszki István szentesi s. kántor mellett foglalt pártállást, őt akarják megválasztani. Rumbovszki esetleges távozásával nehezen pótolható veszteség éri a szentesi dalegyesületet.

— **Takonykóros ló.** Bernáth Pál szegvári lakosnak takonykórban szenvedő lova volt. A vizsgálat az ügyben folyt, sőt a ló zár alatt állott, mit törődött azzal Bernáth uram? semmit. Lovát eladta; de most aligha nem ő kerül „zár“ alá, ha az nem vesztegzár lesz is.

— **Megszökött.** Kopecki Lajos, kit Lantos Lajos szabó örökbe fogadott, megúnhatta e meleg időben a varrást, ott hagyta nevelő atyját, mesterségét, de még a falut is — a kapufélfától bucsut vevén — eddig ismeretlen helyre költözött, de ez eljárásának okát sem ismeri senki.

— **Phylloxera.** No hát ezt az újabbkori isten csudát, illetve a szőlőgazdák isten ostorát sem ismertük eddig e vidéken. Most hogy a phylloxera is itt van, a szolgabíró azok kiirtása tekintetében a szükséges intézkedéseket megtette. Kevés szőlőhegyünknek, kis jövedelmű szőlőinknek ez nem kellett.

— **Gőzkomp?** A paksi szerencsétlenség következményeképpen jelentkezik a miniszter azon rendelete, hogy a folyókon levő kompok biztosítás tekintetében a szükséges intézkedések megtéessenek. Mint hírlik, Szentes, Csongrád között a Tiszán gőzkomp fog közlekedni, vajjon Mindszent nem mellőztetik-e? ki tudja! Szentesnek, Csongrádnak lesz rövid időn vasútja, van már rég idők óta gőzhajó állomása — Mindszent?? Ki gondol ezzel! Pedig a megyei forgalom a Tiszán aligha nem a „mindszenti“ átjárónál van. A többi Tisza mentén fekvő község, város mind vasúttal bír.

— **Hamis lólevél.** Bugyi János szegvári lakos lovat vett, de a passus hamis és így ez lefoglaltatott. Nem első eset ez mostanában e vidéken. Ideje volna, hogy a járlat levelek hamisításának eleje vétessék, ez irányban célszerűbb intézkedés volna szükséges.

— **Öngyilkosság.** Csernák Pál helybeli lakos az elmúlt héten felakasztotta magát. Az öngyilkosság állítólagos oka: hogy 9 frtot elkártyázott! Soknak, nem sok a 9 frt. És még szegény embernek sem szabad oly annyira desperálni, ha 9 frtot elkártyázik, de hogy is mondja a példabeszéd: „Ne játszd, stb.“ Az ügyben a vizsgálat folyik.

— **Lopások.** Jó világot élünk: öngyilkosság, lopások, napirenden vannak. Pap Imre dinnyét akart enni, igaz, hogy nem ő váltotta a vetemény-földet, azt sem mondja nevezett, hogy ő veteményezte avagy hogy munkálta a földet, de meleg is van, a dinnye, ha érett és jó — kedves gyümölcs. Mit tett tehát? elment dinnyézni. A csész nem ismerte el a jogát az ipsének, a vége az lett, hogy megfogták, följelentették Imrét. — Mészáros István meg oda számított, hogy ha olesó is a buza, adott az Isten annyit, hogy oly ember is adhat el buzát, ki sem nem vetett, sem nem aratott. Gazdáját

Tóth József szegvári lakost meglopta, de rajta vesztett, a följelentés megtéte.

— **Jutalomdíj-kiosztás.** Hetekkel ezelőtt közöltük a földm. ipar- és keresk. miniszteriumnak a föl hívását, hogy Csongrádmegye részére megállapított, tenyész lovakra kitűzött jutalomdíjak ez évben Szentesen és pedig aug. 17-én fognak a rendezendő kiállításon kiosztatni. Gazdaközönségünk figyelmébe újabb ajánljuk ezt a fontos közgazdasági mozzanatot.

— **Csalánmivelés.** Azon sok millió, mely tőlünk gyapotszövetért külföldre vándorol, mind itthon maradhatna, ha a csalánmivelés felkarolhatnánk, mivel a csalánszövet teljesen pótolja a gyapotot. Angliában már nyereséggel üzik ennek mívelését és nincs okunk feltenni, hogy ez Európa continensén nem volna lehetséges. Az ültetésnél úgy járnak el, hogy tavasszal a közönségei vad csalánt tövestől felszedik és délről észak felé futó 30—35 cm. távolságu sorokban elültetik; szoktak közé rakni napvirágot is, melynek magva teljes megérés előtt learatva, igen jó olajat, pogácsája kitűnő hizlaló tápanyagot, maga a szár pedig egyszerű fonalat szolgáltat. Az egyszer beültetett csalánföld 15 évig is használható, s csupán az első pár évben kíván kevés gondozást. A csalán ugyan szereti a jó földet, de könnyebb talajjal is beéri, az idő változásait igen jól tűri, s fiatal gyökhejtásai jó marhatakmányt nyújtanak. A levágás legcélszerűbben sarlóval eszközölhető, augusztus és szeptember hónapban, mielőtt a mag megéri, s legjobban végezhető kora reggel, mikor a csipést megakadályozó harmat még a leveleken van. A learatás után a megszáradásig kint marad, miközben villával megforgatják, ezután bepólyázott kézzel a leveleket lehúzzák a kórókról, s ezeket apró kékébe kötik, tiszta vízben megáztatják, s kiszáritva behordják. Erős felhevítés, mely a rostokat tönkre teszi, kerülendő. A további kezelés a lenével vagy kenderével egyezik meg. E mívelésnek jövedelmezősége a buza termelésével egyenlő.

— **Nincs többé fogfájás.** A fogfájásban szenvedőket mindenesetre érdekelné fogja az a tény, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvos fog- és szájkonzerváló szereinek, különösen szájjvizének állandó használata, nemcsak hogy mindenkorra elejét veszi a fogfájásnak, de meg is szünteti azt. E szerek minden gyógyszerárban kaphatók; de csak dr. Popp-félt kell kérni, mert Anatherin-szájjvizét és fogpasztáit sokan hamisítják.

— **Házi asszonyaink figyelmébe!** Most, midőn a cseh lapok hazánk, terményeink és iparcikkeink ellen izgatnak, napirendre került a magyar sajtóban is e théma annál inkább, mert hazánkban számos oly iparcikk lát napvilágot, mely eddig Csehországból importáltatott hozzánk és a mely nemcsak, hogy kiállja a versenyt a cseh gyártmányokkal, hanem sok tekintetben túlszárnyalja azt. Ilyen, hogy többet ne említsünk, a pótkávé, melyet eddig különösen Csehországból hoztak be hozzánk, mig nem Szalády Antal tekintélyes fővárosi szakember az Andrássy-uton egy mintaszerűen berendezett pótkávé-gyárat állított fel, mely a rosszabb és egészségtelenebb cseh és más idegen pótkávékat lassan lassan kiszorítja hazánkból. Csak a minap emlékeztek meg a lapok nagy elismeréssel Szalády telepéről és kitűnő gyártmányáról és ép ezért kötelességünknek tartjuk egy nyilatkozatnak helyt adni, melyben elmondatik, hogy akadnak különösen az utolsó időben egyes haszonleső cégek, melyek tisztán nyereszkeskedési célból a jelenlegi cseh ellenes áramlatot felhasználva e szakmában jó „gschäftet“ akarnak csinálni, dacára annak, hogy gyártmányuk még annyit sem ér, mint a külföldieké. Miután pedig az ily „mikszturák“ nemcsak, hogy nem képesek versenyezni a külföldi pótkávéval, hanem előbb-utóbb a magyar pótkávé iránt Szalády által éveken át felkelteni sikerült bizalommal és általában a magyar ipar-

nak csak általmára lehetnek, ennek következtében jól fog cselekedni a közönség, ha az ily „Uj“ vállalatok termékeitől tartózkodik és csak a már elismert és kipróbált Szalády-kávéval marad.

— A „Magyar Háziasszony“ f. évi 31-ik száma a következő változatos tartalommal jelent meg: I. Főlap. A házi tüzhely bajai. Andreától. — Étlap 1800 év előtt. Ács Gézától. — Divattudósítás. Egy nagyvilági hölgytől. — Egy háztartási jutalomtétel. Egy Jolántól. — Orvosi tanácsadó. — Gyermekünk. — Hasznos tudnivalók. — Házi állataink. — Konyhaszat. — Heti étlap. Stern Kamillától. — Hogyan főzünk, süssünk? — Egyletek és jótékonyág. — Különlélek. — Hymen. — Gyászrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Fővárosi bevásárlási források. — Heti naptár. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Kis hirdetések. — Nyílt társalgó. II. „Munka után“ 4 oldal. Amor. Erődi Dánieltől. — Fürdői levél. r. l.-től. Zárdából a zárdába. Benicky Bajza Lenkétől. — Marianne. Farkas Mihályné Kenessey Gizelától. — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok. — Szótagrejtvény. T... Ilonkától. — Megfejtések. — A kétszarvu ember. Jókai Mórtól. III. Regénymelléklet. 8 oldal. „A mire a mama nem gondolt.“ Regény Szegfütől. II. kötet folytatás. 17—24. lap.

CSARNOK.

Emlék

a szegvári templom újított és művészileg díszített oltárainak megáldása alkalmából.

Buzgó, jámbor hivek csakély fillériből
Isten nevének itt ez áldozat!
Im így dicsőül meg a pénz, e kísértet,
A melynek csábja gyakran károztat.
Utód! tanítson arra itt ez oltárcsoport,
Hogy szent hittünk szerelmét folyton kedvedbe' hordd.

A hittől ihletett meleg, forró szívek
Építék e fényes oltárokat,
Hídeg márvány színekkel szépen, csillogón. — —
Hát hogy ne lássad lelki károdat,
Meleg szívvedben ápd a drága szent hitet;
Hídeg márvánnyá lesz az, hogyha már nem hihet.

Az ösök érdemén legdicsőbb fény a hit,
A századokat ez ragyogja át.
Jó tettek teremnek meleg sugárijánál,
Ezzel javítja az utód magát.
Légy, óh utód, utódod eszményképe majdan,
S példád vigasztadó lesz vesztélyben és bajban.

Fogadd el, óh fogadd, irgalmas Istenünk,
Ez oltárokat áldozat gyanánt,
Mint ember ajánl az ég és föld Urának,
Kit a bűnösség öntudata bánt.
Te vagy, ki üdvözítesz s osztod irgalmatod,
E véges áldozaton végzetlen áldozat.

Szegvár, 1887. augusztus 9-én.

Frankó József.

Az új oltárok megáldása Szegváron.

Szabadjon e sorokkal Szegvárról, egy emlékeztető esemény napjáról, augusztus 9-ikéről és annak jelentőségéről pár szóval e lap hasábjain megemlékezni. E nap valóságos ünnep volt Szegváron, a templom művészileg újjáalakított oltárainak és szentélyének megáldási napja. A megáldási ünnepélyen a kerületi papság, mely egyúttal évi kerületi gyűlését is itt tartá, teljes számban vett részt — a hivek sokasága pedig, mint valami nagy ünnepen, egészen megtöltötte a templom hajóját. A szomszéd községből is többen voltak jelen. A megáldást a 10 órakor mondott csendes mise után a kerületi főt. esperes ur végezte, adakozásra buzdító helyes beszéddel zárván azt be. Indokait ez általános érdeklődés és örömmel, mely ez alkalomkor nyilvánul, méltó megismerni. Mely célból röviden vázolom az oltárok újjáalakításának eredetét.

Még a múlt év őszén egy a szegvári hivekben, mint azok buzgó lelki gondozásában meg-
szült lelképásztorában nagyságos és főtisztelendő Körrey Ferenc c. kanonok plébános urban csak-

hamar megérlelődött azon sajnós meggyőződés, hogy e község templomának oltárai részint roskatag voltuknál részint már izléstelen és kopott festésükkel fogva az istenítisztelet magasztosságát és fönségét nem csakhogy emelni nem képesek, hanem abból sokat levonnak; ennél fogva, ha nem is annyira a közterhekkel sújtott népben, mint inkább a gondos ősz lelképásztor lelkében előállott ezen szomorú állapotról való gondoskodás szükségessége. Az ilyképen keletkezett valóságos gondoskodás tárgyát, mindjárt kezdettől fogva eme két lényeges kérdés képezte, t. i. először, hogy honnan szerezzünk költséget a szándékba vett nagyobb mérvű alapos átalakításhoz, miután a templom pénztára a feladathoz aránylag nagyon csekély összeggel rendelkezik; másodsor, hogy hol lelünk hazánkban mestereket, kiknek jó hírnevök s ajánlatásuk tökéletesen biztosítana arról, hogy az egyházművészet korunkbeli fejlettebb izléséhez és igényeihez képest feladatuknak dicsérettel megfeleljenek.

Az első kérdés úgy lett megoldva, hogy a nagyságos és főtisztelendő plébános ur évi fizetésének jó nagy részét e célra felajánlotta: ugyanis az egyik mellékoltár kiállítására 355 frtot adott, továbbá a szentély fala kifestésének összes költségeit, 121 frtot is magára vállalta, munkálatok közben a vételnél sürűbben felmerülő tetemes mellékiadásokat szintén ő fedezte; azonkívül Szegvár község előjárósága többszörös vasuti fuvar ajánlott fel az időközben Budapestről érkezett nagyszámú ékítményi és egyéb tárgyakra. Másrészt pedig e kérdés megoldása folyamatban van, amennyiben a helybeli s. lelkész több ízben a szentbeszédek alkalmával adakozásra buzdította a hiveket, felvilágosítván őket, hogy a templom bebutorozása, valamint az oltárok építtetése, felékesítése, úgy a templom falának festése, mindenütt, még a patronusoknál is a hívő nép gondja. A ngos. és főt. plébános ur pedig gyűjtő iver bocsátott ki a hivek közé a szent célra való adakozás végett. Az adakozók névsora időközönként a templomban a szent beszédek után a hivek előtt felolvastatott, részint az adományok nyilvános nyugtázása céljából, részint a további adakozásra való buzdítás végett. És így e kérdés további eldöntésének sorsa a hivek vallásos érzületére, lelkesedésére és áldozatkészségére van alapítva. Lehet, hogy tán némelyek részéről e feltevési alap csupán vérmes reménykedésnek tűnik fel, de ezek gondolják meg, hogy mily mély megsértése volna Szegvár község közönségének, ha azt mondanók, hogy ki van belőle hallva minden vallásos érzés, nem képes semmi nemes, magasztos emberhez illő gondolkodásra, hogy egyáltalán képtelen a lelkesedésre és áldozatkészségre, annyira ki van vetkőzve minden erkölcsi érzésből, nem hat rá semmi vallásos eszme. Ezt állítani nem szabad, nem lehet. Okvetlenül meg kell lenni a feltételezett tulajdonságok és erények bizonyos mérvének a közönségben. És ez áldozatkészség könnyebb érvényesülését nagyban előmozdithatja az idej jó termés is.

Az oltárátalakítás nemes szándékának foganatosításában fenforgó azon akadály pedig, melyszerint hamarjában szakértő mestereket, kiknél a műveltebb egyházi izlés kivitele biztosítva látszott volna, nem találtunk, ez akadály is egy szerencsés körülmény folytán elenyészett; miután éppen ebbeli gondoskodásunk ideje alatt nagyméltósága Trefort Ágoston választás- és közoktatási miniszter, egy egyház-művészeti célra alakult szövetkezetnek, mely Jakobey, Altenbuchner és Greiner társak nevével szerepelt, adott szabadalmat. E szövetkezetet a vallás- és közoktatási miniszter ur kétségkívül az egyházi műzslés terjesztése szempontjából — 1887-ik év tavaszán — az összes magyarországi egyházi hatóságoknak figyelmébe ajánlotta. A váci egyházmegye hatóságához áttett érdekes miniszteri ajánlat így szól: „8393. sz. Méltóságos és Főtisztelendő Püspök ur! Jakobey hazai testművész néhány iparművészeti szak-

emberrel társulva, a templomok belső díszítésére vállalkozó szövetkezetet alakított. E szövetkezet elvállalja a templomok belső felszerelésére és kidíszítésére vonatkozó, bármely stýlben megrendelhető tervek elkészítését, templomok egyszerű, vagy díszitményes kifestésére, freskók, oltárképek, stucco-márványozás készítésére vállalkozik, oltárokat felállít, padokat, gyóntató székeket s minden egyéb fadaragási munkákat bármely stýlben, egyszerűen vagy művésziesen elkészít, szentek szobrait faragja, festi és aranyozza, kívánatra a templom felszereléséhez tartozó ruhaneműeket, ötvösmunkákat, üvegfestményeket a hazai forrásokból beszerzi, egyszerű a templom belső felszerelését végrehajtja. E szövetkezet már eddig is több hazai templomot földíszített. Hogy csak példát említsek, ilyenek az ó-sziváci, gyékényesi stb. templomok. Az orsz. magyar iparművészeti társulat is melegen fölkarolván e régi hiányt pótló hazai szövetkezetet, van szerencsém azt méltóságod becses figyelmébe ajánlani, tisztelettel kérve, hogy azt pártfogására méltatni s fölmerülő esetekben hozzá esetleges megrendeléseivel és kérdéseivel ily cím alatt méltóztassék fordulni: Jakobey és társai templomfestészeti és díszítési műintézetének (Budapesten VIII. ker. kerepesi-ut, 39. szám III. emelet.) Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapest, 1887. március hó 10-én. Trefort.“

E szerint a szegvári három oltárképet Jakobey Károly festette. A főoltárkép tárgya: Mária születése. Mintául Lotz Károly eredeti compositiója szolgált, melyet a jeles festő tanár méltóságú Bonnaz Sándor csanádi püspök kívánságára készített egy egyházmegyébéli templom oltárképeül.

A két mellékoltár képe Szt.-József és Szt.-Anna a híres Müller, szinte testő tanár, eredetije után van festve. A képeken igazi művészi tehetség és ügyesség kétségbevonhatlan jelei mutatkoznak ugyan, de a figyelmes műértő tüstént észre veszi azt is, hogy egy felette gyorskezü festő munkáját szemléli — mely gyorsaság mellett annál jobban feltűnik — ama odaadatos szorgalom és gond, mely az újítás egyéb tárgyait hozta létre. A művészi szép márványozást az oltárokon, a szószéken, továbbá a szentély boltozatán levő két emblémát Altenbuchner Henrik müncheni születésű iparművészeti akadémiai festő készítette. A főoltár meg van hagyva régi barokk alakjában, a két mellékoltár azonban egészen új. Érdekes a főoltáron megfigyelni, hogy a márványozás mennyire emeli a barokkstýl hatását, mert a márványke-ménységet mutató művészi márványozás által csak fokozódik az erőt kifejező, ferde, csavart barokk építményű oltár testének erőteljes kifejezése. A szobrok újra lettek festve és aranyozva. A főoltár és a szószék dus és izléses aranyozásának mestere a fadaradatlan Berg Ferenc budapesti műaranyozó. A művészies összhangzással és igazi szakértelemmel készült szentély és oltárokon az elragadó hatást különösen Berg Ferenc gondos és szorgalmas munkájának pazar ragyogása képezi.

A Szent István ünnepén a főoltárba elhelyezendő rövid emlékiratot nagyságos és főtisztelendő Körrey Ferenc c. kanonok plébános ur készítette. Az ugyanekkor szinte elhelyezendő megáldási emlékköltevényt pedig t. Frankó József lelkész írta.

Ez tehát röviden története azon pompásan ragyogó oltár csoport és szentély keletkezésének, mely jelenben a szegvári templomba lépőt meg-
lepi. Hogy a szegvári szentély most páratlanul áll jódarabon a környékbeli templom szentélyei között, azt a szegvári hivek jóformán kizárólagosan minden nemes és magasztos iránt még folyton lelkesülni tudó gondos ősz lelképásztoruknak nagyságos Körrey Ferenc c. kanonok plébános ur kezdeményezésének és sürgetésének köszönhetik.

Éljenek a szegvári hívők, kik magasztos vallási ügyüket támogatni készek!

Éljen szeretett gondos ősz lelkipásztorunk!

Programmja

a Budapesten tartandó országos népnépelelynek.

A nagykarolyi, torockói és eperjesi tűzkárosultak, valamint az alföldi árvizek által sújtott szerencsétlenek javára a „Segítség“ irodalmi vállalatnál kapcsolatban rendezendő ünnepély programja a következő:

1. Az ünnepély helye és belépti díja. Szent-István napján a városligetben fog az ünnepély megtartatni, 30 kr belépti díj mellett.

2. Az óriás ezüst ágyu golyó. A ki f. évi augusztus hó 19-ig az ünnepélyre belépti jegyet vált, az egy számozott belépti jegyet kap, melylyel a hivatalos próbával ellátott 13 próbás óriás ezüst ágyugolyót megnyerheti. A sorshuzás Sz. István napján, este 7 $\frac{1}{2}$ órakor az ártézi-kut előtt nyilvánosan fog végbemenni. A jelentkező nyertes a golyót legott elviheti.

3. A városliget az ünnepély területe, reggeltől estig sorkatonaság és lovasság által lesz körülzárva.

4. A bemenetek és pénztárak, az Andrássy-ut végén, a városligeti lóvonatu állomásoknál, valamint a Hermina- és Erzsébet-ut torkolatánál lesznek.

5. Az összes fővárosi katonai zenekarok fognak a városliget különböző pontjain reggeltől estig játszani.

6. Nagy vízi ütközet. Nagyszerű látványosság lesz a városligeti tavon.

7. Képviselőválasztás adófizetés nélkül, nem szavazati cédulával, hanem kötéllel. (Nem mindenkinek van ám háza vagy pénze. Nem mindenki választhat képviselőt és így nem mindenki adhat politikai nézeteinek kifejezést.) Az országos népnépelelyen alkalom lesz rá, hogy még azok is, kik a közelmúltban lefolyt képviselőválasztásoknál nem szavazhattak, politikai nézeteiknek minden befolyásolás nélkül kifejezést adhassanak. Ez így fog megtörténni: A Stefánia-ut és a városligeti Arena közötti nagy gyepen egy kétszáz öl hosszú, vastag kötél lesz. Azok, kik a kormánypárti politikát helyeslik, az Arena oldalán foglalnak állást, a kik pedig az ellenzékhez tartoznak, azok a Stefánia-ut oldalára állanak. Egy adott jelre mind a két párt megfogja és meghuzza a 200 öl hosszú kötelet. A két párt közt egy célpont lesz. Az a párt, melyik ellenfelét a célponthoz huzza, az lesz a győztes. A győztes párt egy nagy hordó bort fog ingyen kapni, hogy azt politikai pártvezéreinek, eszményképeinek egészségeire ott a helyszínén megihassa. Ilyen kötélhuzás a nap folyamán több ízben lesz.

8. A nagy diszmenet. Szemképrázttató látvány lesz. Lóháton és gyalog, gazdagabbnál gazdagabb, indus, khinai, japáni, török, görög, egyiptomi jelmezekbe öltöztetett alakok, álarcosok, fényes aranyozott diszkocsik, elefántok, tévék, óriás kigyók, majmok fognak zenekarok által kísérve a diszmenetben résztvenni.

9. Az 5 krajeáros tombola. A városliget különböző pontjain tombola-pénztárak lesznek. A ki ily jegyet vesz, az azzal a fővárosi pavilonhoz megy, hol hosszú asztalokon szebbnél-szebb nyeremény-tárgyak lesznek sorrendben felállítva. Az asztalok előtt urak és hölgyek fognak állani, kiknek mindegyike egy kis lutricacsót fog kezében tartani. Mindegyik zacskóban 1-től 90-ig, 90 szám lesz. A tombolajegy-tulajdonosnak megengedik, hogy annyi számot huzzon ki a zacskóból, a hány jegyet átadott. Ha ez a 90 számok közül az első tíz száma egyikét kihuzta, akkor az illető ur vagy hölgy a nyertesnek az asztalról legott egy nyeremény-tárgyat át fog adni. A nyeremény-tár-

gyak között nem fog válogatás történni, azok az asztalról sorrendben fognak levéttetni és a nyereménynek átadatni

10. Kit szeret jobban a kutya: a gazdáját-e vagy a schnitzlit?? Igen mulatságos látvány lesz, mely többször fog ismételtetni. A Stefánia-ut egy pontján felállanak a kutyák gazdái. Ezekből 100 lépésnyire felállítják a kutyákat. A kutyák és gazdáik közt alacsony kis akadályok lesznek, melyek fölött a kutyák által könnyen elérhető mindennemű izletes husfalatok fognak zsinegen függni. Egy adott jelre az összes kutyákat eleresztik. A melyik kutya gazdája hívására leghamarabb gazdájához jut, a nélkül, hogy utjában eső és a levegőben függő husfalatok közül egyet is bekapna, annak gazdája szép díjat fog kapni. A kutyákat nem szabad előbb megetetni. A melyik kutya a verseny előtt neki a versenybírók által próbaképen nyújtott falatot nem fogja megenni, az a versenyre nem fog bocsáttatni.

11. Magasabb műélvezetek. Dal- és hangversenyek.

a) Elsőrangú énekesek, énekesnők és női énekkarok fognak énekelni.

b) Tizenkét dalárda fog gyönyörű dalokat énekelni és egymás közt versenyezni.

c) Bárány György a kitűnő zongoraművész, saját szerzeményeit és magyar népdalokat fog cigányzene kíséret mellett zongorán játszani.

d) Kiváló művészek fognak különböző hangszereken játszani.

12. Az álarcos külföldi. Tíz aranyat kap, a ki a birkózni vágyó álarcos külföldit Szent-István napján a földhöz teremti.

13. Nagy fényes tűzijáték.

14. Nagy táncvigalom is lesz!

15. Mindenféle népies mulatságok, mint: zsákfutások, póznamászások, távugrások, fazéktörések, versenyfutások és sok más egyéb mulatságok szép díjakkal egybekötve is lesznek.

16. Sok más egyéb látni való is lesz még. Kik előzetesen igazolványokat kérnek a rendező bizottságtól, a vonatokon és gőzhajókon 50%-kal mérsékelt menet-térti jegyeket nyernek.

A rendező bizottság.

Gőzhajózási menetrend.

Szegedről—Szentés felé: vasárnap és szerdán reggel 5 órakor.

Mindszentről—Szegedre: hétfőn és pénteken d. e. 11 óra előtt nem.

Vasuti menetrend.

H.-M. Vásárhelyről—Szeged felé: reggel 6 óra 51 perckor, délután 7 óra 10 perckor.

H.-M. Vásárhelyről—Nagy-Várad felé: délelőtt 9 óra 33 perckor, délután 6 óra 51 perckor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 órakor, délután 3 órakor, omnibus-vonat reggel 6 órakor.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 órakor, éjjel 12 órakor, omnibus-vonat délután 6 órakor.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

Hirdetmény.

A kurcaréti községi bérlők felhivatnak, hogy a szerződés pontja értelmében, az árveréskor letett bánatpénzüket a félévi haszonbérnek megfelelő összeg erejéig óvadékul kiegészíteni, illetve a bánatpénzhez

szükséges összeget legkésőbb ez évi augusztus havának 31-ik napjáig a váltáság pénztárba befizetni annál is inkább el ne mulasztják, mert e határidőn túl a nem fizetésből származó jogok a muladékos haszonbérlek ellen érvényesítettetni fognak.

Mindszerten, 1887. augusztus 14.

Wimmer Károly
a bizottság elnöke.

Hirdetés.

A község tulajdonát képező kurcaréti és tóalji síkföldeknek a már eszközlött mérnöki felmérés, kataszteri léptek szerint elkészített térkép és a földkönyv alapján, parcellák szerint való tényleges kimutatása és a parcellák ugyszintén a dűllőutak határainak kijelölése és karók közé vétele vált szükségessé: azért a földeket kezelő váltásági-bizottság ezen mérnöki munkát keresztülvitelére zárt ajánlati versenyt hirdet. Köztudomásra hozza azonban, hogy a kimutatandó parcellák száma 132, a melyből 3 hold nagyságu parcella van 16, 5 hold nagyságu 55, 6 hold nagyságu 1, 9 hold nagyságu 1, 10 hold nagyságu 31; továbbá nem egész holdokban 5 holdon alul van 5 parcella, 5 holdtól 10-ig 16 és 10 holdtól 14-ig 4 parcella. A szükséges napszámokat, karókat és fuvart a bizottság adja; a munkálathoz szeptember 2-án már hozzá kell kezdeni és az a bevégezésig szakadatlanul folytatandó. Szóbeli verseny ki van zárva és utóajánlatok el nem fogadhatnak. A vállalati összeg a munkát teljes és pontos befejezése után, a melyről a bizottságnak szakértő közbenjöttével meggyőződést szerezni jogában álland, fog egyszerre és azonnal a bizottság kezelése alatt álló váltásági pénztárból kifizettetni.

A zárt ajánlatok a folyó hó 29-ik napjának déli 12 órájáig Wimmer Károly bizottsági elnöknel adandók be, a míg a fölbontás ugyanaz nap délután 3 órakor a község háza tanácsstermében nyilvánosan fog eszközlötteni.

Kelt Mindszerten, 1887. augusztus 14-én.

A bizottság.

Hirdetés.

A község tulajdonát képező kurcaréti és tóalji földeknek a már véghez vitt felmérés szerint mérnöki eszközözlött tényleges kimutatásához a mesdgyék határainak kijelölése végett négyszegletbe faragott 1 $\frac{1}{2}$ láb hosszú 300 darab karóra és 3 láb hosszú 50 darab karóra van szükség, a melynek elkészítése a folyó hó 21-dik napján délután 3 órakor a község háza tanácsstermében a váltásági bizottság által megtartandó nyilvános szóbeli árlejtés után fog vállalkozónak kiadatni. Tudomásul szolgáljon, a karókhöz szükséges keményfát a bizottság adja, hogy a kisebb karókra a parcellák számai olajos festékekkel rá festendők, hogy a 300 drb. 1 $\frac{1}{2}$ láb hosszú 50 karó elkészítésére az ajánlatok darabonként teendők, mert az utóbbiakra csak a szükséghez mérten és esetleg belőle csak néhány darabra lesz szükség és a bizottságot ezeknek teljes számban való elkészítésére kötelezni nem lehet. A karóknak legkésőbb szeptember hó 1-ső napjáig bezárólag elkészítve kell lenniök, s csak ezután fog a vállalati összeg vállalkozónak egyszer és azonnal a váltásági pénztárból kifizettetni.

Mindszerten, 1887. évi augusztus hó 14-én

A bizottság.